

Republika Srbija
Tužilaštvo za ratne zločine

IZLAGANJE ZAMENIKA TUŽIOCA ZA RATNE ZLOČINE MILANA PETROVIĆA

Hotel «Metropol» 11.april 2005.

AKTUELNI PROBLEMI TUŽILAŠTVA U SRBIJI

Tema: Aktuelni problemi tužilaštva u Srbiji i Etički kodeks tužilaca

Poštovana gospodo, drage kolege,

Etički kodeks Udruženja javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca Srbije, ne bi trebalo da ide u jedinstvenom kontekstu teme ove konferencije «Aktuelni problemi tužilaštva u Srbiji». Zašto? Pa zbog toga što je etički kodeks donet i usvojen na Trećoj Skupštini Udruženja od 27.11.2004.godine i time je, reklo bi se, otklonjen osnovni problem u vezi s njim.

Međutim, ako pažljivije analiziramo samo sadržinu etičkog kodeksa možemo zaključiti da samo donošenje ne znači da je po sadržini i automatski etički kodeks u potpunoj primeni.

Tako se, sa pravom, može postaviti pitanje u koliko meri nosioci javnotužilačke funkcije mogu biti samostalni i nezavisni u svom radu, vršiti dužnost bez straha, ako se zna da je naš status, za samo prethodne četiri godine menjan nekoliko puta. U tim promenama ukidana je stalnost funkcije zamenika javnih tužilaca, zatim ponovo uvođena pa opet ukinuta. U istom ovom periodu gubile su se funkcije svih ili pak jednog dela nosilaca javnotužilačkih funkcija u Srbiji brzopoteznim donošenjem novih zakona bez uvažavanja same struke i to u situaciji kada ni jedno slovo Ustava Republike Srbije nije menjano.

Da li je uopšte moguće da se nosioci javnotužilačke funkcije u svom radu pridržavaju univerzalnog koncepta ljudskih prava i da ga u svom radu štite kada su u isto vreme njihov položaj i prava na staklenim nogama i zavise od nedefinisanih činilaca.

Sa ciljem da se i struka pita udruženje se do sada više puta javno oglašavalо, organizovalо konferencije, podnosilo predloge sve sa ciljem da nam se dozvoli neposrednije učešće u odgovarajućim radnim telima za donošenje novog ustava. Naše angažovanje, mora se priznati nije dalo rezultat koji zaslužujemo. Zbog svega toga, drži se i današnja konferencija sa ciljem da uz pomoć našeg članstva, međunarodnih organizacija i prijatelja dođemo do pozitivnog pomaka. Uverni smo da se na tužilaštvo može i mora drugačije gledati, tužilaštvu se kao struci mora dati reč i oko ovog najvažnijeg pitanja.

No da se vratimo pravilima etičkog kodeksa i ciljevima koji su se njegovim donošenjem želeli postići.

Etički kodeks sadrži pravila ponašanja tužilaca i zamenika javnih tužilaca koja upućuju da ona moraju biti dostoјna i dostojanstvena, da se samo znanjem, sposobnošću i ličnim usavršavanjem mogu postići najviši standardi zakonitosti i pravednosti.

Posebno ukazujem da moramo u potpunosti ispoštovati i sva pravila koja se odnose na ostvarivanje naše uloge u svakom postupku, pre svega u krivičnom postupku.

Nema sumnje da je vrlo važno sagledati i norme ponašanja u odnosima sa drugim subjektima na koje smo po prirodi posla upućeni - sud i policiju.

Potpunim uvažavanjem pravila kodeksa moći ćemo zasigurno dati jednu celovitiju sliku u javnosti o tužilaštvu uopšte.

Naš etički kodeks ne sadrži pravila koja smo mi izmislili, već je rezultat višemesecnog napornog rada projektnog tima, međunarodnih eksperata iz Aba Ceeli, OEBS-a i generalnog sekretara međunarodnog udruženja tužilaca. Etički kodeks je i rezultat proučavanja uporednim pravila etičkih kodeksa drugih zemalja uz poštovanje naše stvarnosti i uslova zemlje u tranziciji.

I na kraju da zaključim aktuelni problemi tužilaštva u Srbiji u vezi sa punim oživotvorenjem etičkog kodeksa u dobroj meri je uslovljeno sadašnjim i budućim ustavno pravnim položajem javnog tužilaštva. Sam etički kodeks omogućava nam, da što se tiče profesionalnosti obavljanja ove funkcije, to činimo na nivou koji poštuje sve poznate i priznate međunarodne standarde iz ove profesije. Zbog toga pozivam da učinimo jedan sveobuhvatan napor, da započnemo jedan proces koji će omogućiti da se pravila etičkog kodeksa pretoče u stvarnost i to tako da budu sjedinjeni deo našeg bića u vršenju javnotužilačke funkcije. Uveren sam da ćemo to postići.

ZAMENIK TUŽIOCA ZA RATNE ZLOČINE

Milan Petrović